

stang for at kunne tage dialogen og giver ret til at tale om tingene i forbindelse med krænkelser, som måtte ske i associeringslandene. Det er derfor regeringens vurdering, at denne aftale vil få stor betydning for Danmarks og EU's forhold til Libanon og dermed også betydning for den økonomiske og politiske udvikling i landet.

Kl. 14.30

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Op- hold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 38:

Forslag til folketingsbeslutning om tiltrædelse af Euro-Middelhavs-aftalen om oprettelse af en associering mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Den Demokratiske Folkerepublik Algeriet på den anden side.

Af udenrigsministeren (Per Stig Møller).
(Fremsat 5/11 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Thor Gunnar Kofoed (V):

Dette er også et forslag om dansk tiltrædelse af en associeringsaftale, denne gang mellem EU og Algeriet, og også denne aftale sikrer fælles politiske og samarbejds-mæssige initiativer med udgangspunkt i menneskerettigheder og demokratiske principper. Dette stadfæstes i aftalen.

Der er mange ligheder mellem denne aftale og den aftale med Libanon, som vi behandlede tidligere, men der er også nogle forskelle. En af forskellene er, at toldsatserne på EU's landbrugsseksportprodukter til Algeriet sænkes hur-

tigere, end de gør i den libanesiske aftale, og det er absolut en fordel for begge parter, at man hurtigst muligt får afviklet de vigtigste toldsatser, nemlig dem på fødevarerområdet.

Der er også en anden ting, som jeg synes er værd at bemærke. Algeriet ligger i et stort ørkenområde, og det er med i samarbejdsaftalen, at den viden og teknologi, der er til rådighed i EU, skal bruges til at hjælpe Algeriet med at forhindre, at ørkenområderne udvider sig. Det er absolut en god ting, og i øvrigt er alle de miljø-mæssigt gode ting, som er med i aftalen med Libanon, også bygget ind i denne associeringsaftale.

Samlet set er det også her en god aftale, udenrigsministeren har fået på plads, og Venstre og De Konservative kan absolut bakke den op.

Niels Sindal (S):

Socialdemokratiet kan selvsagt også støtte denne associeringsaftale.

Det er værd at mærke sig de mangeårige relationer mellem Algeriet og Frankrig. Jeg tror, man netop derfor også vil kunne håndtere den meget store flygtningestrøm fra Nordafrika til det sydlige Europa gennem denne associeringsaftale.

Jeg skal ikke tilføje mere end det, hr. Thor Gunnar Kofoed har sagt, blot igen understrege, at Middelhavs-aftalerne og det europæiske samarbejde er utrolig vigtige, og opfordre regeringen til at holde fast i den linje.

Karina Sørensen (DF):

Jeg skal blot på Dansk Folkepartis vegne meddele, at vi kan støtte denne associeringsaftale med Algeriet.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

SF kan støtte, at associeringsaftalen med Algeriet tiltrædes.

Det er helt klart, at det er af stor betydning for at få udviklet handelen, at man har den slags aftaler, og efter vores mening er det meget vigtigt, at det bliver en ægte frihandelsaftale med vore meget nære naboer i Middelhavsområdet, ikke mindst på landbrugsvarerområdet. Der er jo desværre mange eksempler på, at de nordafrikanske lande mister deres indkomstmuligheder, fordi de ikke kan komme ind på det europæiske marked på frie og lige vilkår.

Ud over det vil jeg godt knytte et par bemærkninger til menneskerettighedssituationen i Algeriet. Jeg er faktisk ikke klar over, på hvilken

måde man vil følge op med en dialog om menneskerettighederne, specielt i forbindelse med at associeringsaftalen træder i kraft, så det vil jeg egentlig gerne have oplyst. Det er ikke sådan, at det var fuldstændig irrelevant i forbindelse med forslaget om aftalen med Libanon, vi talte om før, men der er vel ingen tvivl om, at menneskerettighedssituationen er værre i Algeriet end i Libanon, hvor et af de store problemer – om end ikke det eneste – er Syriens dominans. Der er jo også en række andre problemer med grupper, der opererer i det sydlige Libanon, og i det hele taget med magtdelingen, som er meget speciel i Libanon. Man har jo en magtdeling, der slet ikke svarer til befolkningens sammensætning. Men jeg tør nok alligevel sige, at set ud fra et rent menneskerettighedssynspunkt er det værre i Algeriet.

Kl. 14.35

Men vi kan som sagt støtte denne aftale og er i det hele taget varme tilhængere af, at man har den type aftaler.

Elisabeth Arnold (RV):

Også Det Radikale Venstre kan tilslutte sig ratifikationen af denne aftale, og vi er, som SF udtrykte det, også varme tilhængere af, at der indgås den slags aftaler mellem EU og dets nabo-lande.

Men da forslaget her er det sidste i den lille række af aftaleforslag, vi behandler i dag, vil jeg dog ikke undlade lige at sige til regeringen, at jeg synes, vi ofte har været ude for, at nogle af de lande, vi har associeringsaftaler med, overtræder fundamentale menneskerettigheder og har det meget svært med demokratiet. Jeg har endnu ikke overværet, at vi har opsagt eller strammet reglerne i de associeringsaftaler, vi har med de pågældende lande, så jeg synes også, vi skal tænke os om og bruge de aftaler som de instrumenter, de også er beregnet til: at fremme demokrati og respekt for menneskerettighederne i de pågældende lande. Det er blot en opfordring til, at man kigger lidt mere på, hvad man rent faktisk kan bruge de aftaler til, også i det politiske spektrum.

Keld Albrechtsen (EL):

Efter min opfattelse er der meget stor forskel mellem de to forslag til associeringsaftaler, vi behandler her i dag.

Jeg mener, at man i hver enkelt sag må stille sig selv det spørgsmål: Vil indgåelse af en sådan associeringsaftale være et redskab til at forbedre

menneskerettighedssituationen? Det tror jeg der kan være meget der taler for i spørgsmålet om Libanon, men jeg tror, man skal være mere optimistisk, end der er noget reelt grundlag for, hvis man tror, at indgåelse af en sådan aftale vil styrke menneskerettighederne i Algeriet.

Hvad vil konsekvensen være? Konsekvensen vil jo være, at militærstyret i Algeriet vil anse denne indgåelse af en aftale som en blåstempling af tilstandene i landet og dermed nærmest som et argument for, at man roligt kan gøre det hele endnu værre, for det får jo ingen konsekvenser. Militærstyret vil jo kunne henvise til, at der er en associeringsaftale mellem EU og Israel, som ikke bliver håndhævet.

Jeg anerkender, at der også fra dansk side gøres et vist forsøg på at iværksætte de klausuler, der er i aftalen, og som endog giver mulighed for at suspendere den. Men mig bekendt er der ikke kommet noget ud af de bestræbelser, og det vil sige, at associeringsaftalen mellem Israel og EU i dag virker mod sin hensigt. Den kan jo benyttes af Israel som basis for at hævde, at man er med i det gode selskab, om jeg så må sige, og derfor tror jeg faktisk, at i dag gør associeringsaftalen mellem EU og Israel mere skade end gavn, medmindre den da bliver suspenderet, så man bruger den aktivt. Men jeg har ikke hørt noget om, at der skulle være mulighed for det.

Derfor mener jeg, at de partier, der vil støtte aftalen med Algeriet, og selvfølgelig også ministeren skylder at dokumentere, at aftalen ikke vil gøre situationen værre og tjene som en blåstempling af regeringsapparatet, når situationen ikke er acceptabel, som også fru Anne Grete Holmsgaard var inde på. Vi kan jo også her bede ministeren om at komme med en redegørelse, men jeg tror bare, det vil være betydelig vanskeligere for ministeren at sandsynliggøre, at aftalen vil være forsvarlig, end det ville være i spørgsmålet om aftalen med Libanon.

Tove Videbæk (KD):

Kristendemokraternes holdning til associeringsaftaler med tredjelande er stadig, at Danmark bør tilslutte sig dem. Vi mener, at samarbejde og samhandel med tredjelande er i både disse landes og EU's interesse, for gennem disse aftaler kan vi påberåbe os krav om respekt for demokrati og menneskerettigheder. Det vil også være positivt for freds- og stabilitetshensynet i nærområdet, og der vil ikke mindst være velfærdsmæssige og økonomiske gevinster ved denne tilslutning.

Kl. 14.40

Samarbejdet er også væsentligt af hensyn til den politiske stabilitet i Algeriet og Nordafrika i det hele taget. Det er bestemt i EU's og Danmarks interesse at indgå sådanne forpligtende samarbejder med disse lande, så Kristendemokraterne kan varmt tilslutte sig dette forslag.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg takker også her for den brede tilslutning i Folketinget.

Det er vigtigt med disse aftaler, for de er jo med til at forbedre økonomien i landene, som fru Elisabeth Arnold var inde på, og det er ikke sådan, som hr. Keld Albrechtsen antyder, at vi ved at sørge for, at deres økonomi bliver forbedret, svækker demokratiet, fordi vi øger militærets magt. Ud fra den filosofi skulle man jo sige: Fattig gør fri og demokratisk, så hold dem bare i fattigdom, så skal de nok blive demokrater. Men jeg må gå ud fra, at jeg har misforstået hr. Keld Albrechtsen, for det er noget sludder.

Vi plejer at regne med, at ved at skabe økonomisk udvikling i et land får man også skabt den middelklasse, hvoraf demokratiet traditionelt udspringer. Det vil sige, at associeringsaftalerne er med til at fremme demokratiudviklingen netop ved at fremme økonomien. Det sker ikke helt automatisk, men der sker dog f.eks. det, som SF var inde på, at man kommer tættere på frihandel, end det ellers ville have været tilfældet, så jeg synes, det er meget væsentligt med disse associeringsaftaler, disse partnerskaber for reform og udvikling, som Danmark lancerede i foråret. Jeg var selv i Algeriet, og drøftelserne med Algeriets præsident og udenrigsminister havde jo også det præcise formål at skabe reform og udvikling, så det vil sige, at både demokrati, økonomi og menneskerettighedsspørgsmålet er med i billedet.

Med hensyn til menneskerettighedsspørgsmålet er det klart, at der er problemer med, at der ikke er gjort rede for et stort antal personer, der forsvandt i årene 1993-2000. Amnesty International regner med, at der er ca. 4.000, der ikke er gjort rede for. Myndighederne har gjort noget for at opklare de forsvundnes skæbne, men der er ikke gjort nok.

Man må også sige, at retssystemet i Algeriet heller ikke fungerer godt nok, f.eks. er uddannelsen af dommere for dårlig. Det er noget af det, vi kan hjælpe med i forbindelse med asso-

cieringsaftalen, hvor der er et samarbejde om menneskerettigheder og naturligvis også om udviklingen af et retssamfund, som vi jo også gør på bilateral basis.

Men når det er sagt, siger Amnesty International også, at situationen trods alt er mærkbart forbedret siden 1999. Delegationer fra en masse parlamenter, også Europa-Parlamentet, har besøgt Algeriet for at forhøre sig om menneskerettighedssituationen, og jeg har altså også selv gjort det i foråret. Der er ikke tale om, at landet er et militærdiktatur, som en ordfører fik sagt. Den folkevalgte præsident Bouteflika har siddet siden 1999, så jeg tror, Algeriet er et af de lande, hvor det virkelig kommer til at spille en rolle, at man får skabt en demokratisk økonomisk udvikling i et samspil, som vi kan være med til at præge.

Det er rigtigt, som både SF og Det Radikale Venstre har været inde på, at det jo er godt nok med disse associeringsaftaler, hvor man kan få lov til at tale om menneskerettigheder, men spørgsmålet er, om det får nogen konsekvenser, når de bliver krænkede. Igen har vi det princip, at man skal bevæge sig fremad. Vi kan ikke forvente, at vi øjeblikkelig får den bedste af alle verdener, men man skal bevæge sig fremad, og bevæger man sig den modsatte vej, skal det have konsekvenser ligesom i vores bistandspolitik. Det er jeg enig i.

Jeg kan oplyse, at Udenrigsministerrådet fremkommer meget snart med en handlingsplan for menneskerettigheder i forbindelse med tackling af menneskerettighedssituationen i de enkelte lande, vi har samarbejde med, og den kommer vi selvfølgelig til at drøfte nærmere, ikke mindst i Europaudvalget. Man bliver mere konkret og skærer ikke alle over én kam, men spørger, hvad der skal gøres i forbindelse med det land og det land og det land. Det er med basis i associeringsaftalerne, man kan gøre det, for ellers havde man jo ikke noget fodfæste for at gøre det.

Jeg synes, det er glædeligt, at der er den positive indstilling her i Folketinget. Vi har brug for hinanden på tværs af Middelhavet, og det er også det, vi markerer med disse associeringsaftaler.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Op-hold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 24:

Forslag til folketingsbeslutning om større åbenhed om EU-sager i Folketinget.

Åf Keld Albrechtsen (EL) og Søren Søndergaard (EL).

(Fremsat 24/10 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Forslaget indeholder jo en opfordring til Præsidediet, og Præsidediet vil derfor lytte til holdningerne i de enkelte grupper under denne debat og ser frem til Europaudvalgets betænkning over forslaget.

Forhandling

Kl. 14.45

Charlotte Antonsen (V):

Naturligvis skal EU-arbejdet være mere åbent, både her i huset og i Bruxelles og Strasbourg. Der er behov for, at vi åbner for de debatter, der foregår i EU, og selvfølgelig især de steder, hvor vi skal lovgive. Derfor vil jeg godt starte med at udtrykke min tilfredshed med det nye forfatningsudkast, forfatningstraktaten, der jo slår fast, at der skal være åbenhed omkring lovgivningen i Ministerrådet. Jeg mener, det er utrolig vigtigt også for den danske debat, at vi dermed får en mulighed for at følge, hvad der sker, hvorfor det sker, og hvordan kompromiserne indgår. Tilsvarende synes Venstre også, at det er vigtigt, at vi her i huset, i Folketinget, har stor åbenhed om det EU-arbejde, vi laver.

Hr. Keld Albrechtsen foreslår, at hele referatet fra Folketingets Europaudvalg skal sendes ud efter et stykke tid. Det kan vi ikke støtte, for vi

mener, at det er vigtigt, at vi i Europaudvalget er sikre på, at vi får alle de oplysninger, der er relevante, også når det handler om taktik i forhold til andre lande. Og så nytter det altså ikke noget, at regeringen ved, og at de øvrige regeringer ved, at det efterfølgende bliver offentliggjort i et referat, for som vi alle ved, tager EU-sager tid, og man kan ikke være sikker på, selv om et referat har ligget i en måned eller to, at sagen så er endeligt afsluttet. Så her mener vi faktisk, at Enhedslistens forslag skader åbenheden, fordi det vil svække Folketingets indflydelse på det, der skal ske.

Enhedslisten foreslår også, at vi skal have en åben del af Folketingets Europaudvalg, og det er faktisk noget, Venstre selv har været ude med. Det er vi enige i, ligesom vi er enige i, at fagudvalgene skal inddrages endnu mere, end de bliver i dag. De to punkter er vi jo allerede i gang med en drøftelse af med regeringen. Der er vi meget tilfredse med forløbet indtil videre. Vi mener, det er vigtigt, at Folketing og regering på de to områder finder nogle fornuftige løsninger, som sikrer, at befolkningen får større indsigt i, hvad der foregår.

Med hensyn til fagudvalgene synes jeg dog, det er for vidtløftigt ligefrem at tvinge fagudvalgene til at lave skriftlige referater. Det er jo ikke noget, vi bruger meget her i Folketinget, og derfor synes vi, at det er for vidtgående. Det, der er afgørende for os, er, at politikerne får mulighed for og adgang til at tage de politiske drøftelser, så vi er sikre på, at vi ikke bliver taget på sengen, når der pludselig sker noget i EU.

Til sidst skal jeg sige, at Venstre er tilfreds med forløbet indtil videre, og vi håber, at også Enhedslisten vil være med til at konkludere i forhold til de åbenhedsdrøftelser, vi har, og at forslaget her ikke skal ses som et forsøg på at trænere eller genere de forhandlinger, der er i gang. Det vil jeg sådan set gerne bede hr. Keld Albrechtsen svare på, for det er lidt mærkeligt, at der pludselig kommer et forslag i et forløb, som jo er i gang.

Til sidst skal jeg, da De Konservatives ordfører, fru Gitte Seeborg, ikke kan være til stede, oplyse, at De Konservative heller ikke kan støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det spørgsmål vil jeg da godt svare på. Nu er det jo meget lang tid siden, det var den 3. december sidste år, at vi drøftede et lignende for-